

Danas

20
GODINA

ISSN 1450 - 538X

17. Festival uličnih svirača GRADIĆ FEST / Novi Sad od 1. do 3. septembra

MI GRADIMO GRAD, JER MI OVDE ŽIVIMO

GRADIĆ FEST

Ovogodišnji Festival uličnih svirača proširio je program i prešao na potpuno nov koncept – **Gradić fest** koji će se održati u rustičnom delu Petrovaradina, u podnožju Petrovaradinske tvrđave, sa nastojanjem da se ukaže na bitnost čuvanja kulturne i istorijske baštine ove zemlje.

Radi se o udruživanju snaga, znanja, iskustva, ideja i infrastrukture Festivala uličnih svirača sa partnerskim organizacijama sličnih ideja, a u pitanju su filmski festival *Cinema City*, *Pop Up (Berberaj & Public P)*, *Scenatoria*, *Suburbium*, *Fruškač*, *Happy Trash Production*, *Ugrip i AAaaa festival*. Osnovna želja partnerskih organizacija okupljenih pod okriljem **Gradić festa** je da svi zajedno izgrade novi festival i budu deo jedne potpuno nove urbane i umetničke priče. Vizija o *Podgrađu Petrovaradinske tvrđave* kao uzbudljivom umetničkom i turističkom kvartu i prirodnom nastavku pešačke zone centra Novog Sada, postaće stvarnost tokom tri dana trajanja **Gradić festa**, kada će se na ulicama udružiti muzika, film, umetnost i zabava. Festival je oduvek težio ka čistim, akustičnim i kamernim prostorima koji omogućavaju intimniji kontakt izvođača i publike, stoga je ambijent

“

Kao i prethodnih 16 godina u programu će učestvovati izvođači iz Srbije, regiona, Evrope, ali i drugih udaljenih država, a činiće ga muzički nastupi, filmske i video-projekcije, performansi, ambijentalne predstave, umetničke instalacije...

Podgrađa izuzetno pogodan za ovakvu vrstu dešavanja, jer doprinosi stvaranju neposredne veze između kulturnog nasleđa, javnog prostora, ulične izvođačke umetnosti i posetilaca.

Kao i prethodnih 16 godina u programu će učestvovati izvođači iz Srbije, regiona, Evrope, ali i drugih udaljenih država, a činiće ga muzički nastupi, filmske

i video projekcije, performansi, ambijentalne predstave, umetničke instalacije... Festival uličnih svirača je jedan od vodećih besplatnih festivala u regionu. Svake godine poseti ga više od 45 hiljada ljudi iz Srbije i regiona, a specifičan je po programu umetnika iz celog sveta, koji je pogodan za sve starosne grupe. Svi programi festivala i ove godine će biti besplatni. Festival nastoji da tokom koncipiranja i realizacije programa u što većoj meri koristi već postojeću infrastrukturu *Podgrađa*, uključi mnogobrojne lokalne organizacije, preduzeća i pojedince sa ciljem da se aktivnosti festivala prilagode potrebama zajednice i da se stanovnici aktivno uključe u projekat.

Festival uličnih svirača – **Gradić fest**, organizuje Umetnička asocijacija *Inbox* uz pokroviteljstvo Grada Novog Sada i Pokrajinskog sekretarijata za kulturu, javno informisanje i odnose s verskim zajednicama, kao i Ambasadu Sjedinjenih Američkih Država u Beogradu, UNIQA osiguranja i kompanije SBB.

POKROVITELJI FESTIVALA

PARTNERSKE ORGANIZACIJE

ZAJEDNIČKIM SNAGAMA
ZA GRADIĆ FEST

Cinema City

Jubilarno, deseto izdanje internacionalnog filmskog festivala Cinema City održće se upravo na ovogodišnjem festivalu. Promena lokacije pod krilaticom da je *ceo grad bioskop* jeste ono po čemu je ovaj festival prepoznatljiv.

Na svečanom otvaranju biće uručene nagrade *BIS* za doprinos domaćoj kinematografiji Mirjani Karanović, istaknutoj i višestruko nagradjivanom glumicama i rediteljima, i Miodragu Miši Miloševiću koji je, pored zapaženog snimatelskog i producentskog rada na više desetina filmova, zaslужen i za afirmaciju velikog broja danas uspešnih domaćih filmskih stvaralača. Nakon svečane dodele nagrada, festival će otvoriti *Rekvijem za gospodin J.* reditelja Bojana Vuletića, film koji je osvojio više nagrada na svetskim festivalima. U okviru programa tokom tri dana festivala biće prikazano oko 60 ostvarenja nezavisne produkcije. Kao i prethodnih godina, Cinema City donosi nesvakidašnji filmski izbor i uzbudljiv program fokusiran na mlađe autore i nezavisnu produkciju. U okviru akademskog programa Cinema City festivala, ove godine će biti organizovani edukativni sadržaji – filmske radionice za decu, seminari za profesionalce koji koriste kreativne industrije u radu sa mladima, paneli koji će predstaviti mogućnosti za finansiranje filmskih delatnosti i drugi sadržaji.

Suburbium

Konferencija *Saobraćaj u Podgradu* Petrovaradinske tvrdave / Od lokalnog ka regionalnom, održće se u subotu, drugog dana festivala. Prezentacije će imati univerzitetski profesori, arhitekti, istoričari umetnosti, arheolozi, građanska udruženja, a pozvani su i predstavnici pokrajinske i gradske vlasti. Učesnici iz nekoliko gradova Srbije i Budimpešte pokušaće da sagledaju mogućnosti prilagođavanja saobraćaja u Podgradu, u kontekstu očuvanja ove kulturno-istorijske baštine. Konferencija u sklopu festivala organizuje partnersko udruženje Suburbium, osnovano upravo u Petrovaradinu.

UGRIP

Program *Šetnja čulima kroz legende* Tvrđave na umetnički način suočiće posetioce sa brojnim legendama koje kruži mističnim lagumima *Urbanii gerila ratnici iz podzemlja* (UGRIP), u sklopu svog programa, između ostalog, predstavice i izložbu fotografija podzemlja i nadzemlja Petrovaradinske tvrdave, kao i slike urbanih legendi pod razinom *Vremenska kapija*. Na istom mestu biće organizovana i nagradna igra sa anketom. Njihova četiri predavača u prostorijama Gradić festa prezentovale Petrovaradinski tvrdavu iz ugla vojne istorije i mitologije.

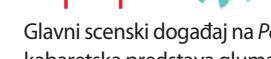
Scenatoria

Program pod zbirnim nazivom i temom *Zaštitu*, u duhu promene koje se dešavaju na fasadama Podgrada postaviće pitanje kakva

je zaštita potrebna Gradiću da bi svim potencijalima bili prepoznati i korišćeni. U organizaciji udruženja Scenatoria, posetioce ovogodišnjeg festivala dočekaće Street art performans *Moralni*, gde će publiku imati priliku da vidi stvaranje i nastajanje umetničkog dela koji će slikati novosadski umetnici Jovan Obradović Špirić i Aleksandar Bunić. Performans je inspirisan neobičnim sledom događaja koji su se protekli odvili u gradu. U sklopu programa posetioci će videti i *Triglav*, spomeničku skulpturu u nastajanju (od recikliranog plastičnog otpada) novosadskog umetnika Dejan Jankova. Rodna kuća bana biće platno po kojem će umetnik Rodrigo Guzman Cazares projektovati *Slike na zidu*. Na istoj adresi biće postavljena prostorna umetnička instalacija – intervencija u prostoru *Zaštita*.

Pop Up

Glavni scenski događaj na Pop Up stajđu biće kabaretska predstava glumaca *Narodnog pozorišta* u Somboru u subotu veče, dok će dan ranije tu ulogu imati Andrej Živančević sa mužičkim aktom uz gitaru i klavir. Tokom festivala na ovom punktu će biti otvorena i izložba fotografija PDP konferencije kreativnih medija, kao i postava analognih fotografija mlađih novosadskih umetnika sa dešavanja u okviru Pop Up platforme. Platforma zabave Pop Up, koju čine *Berberaj* i *Public P*, predstavice svoj vid nove dimenzije old skul žurki.

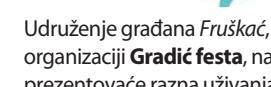
Happy Trash Production

Najneobičnija plesna večer na koju može despeti prosečan ovdajni kluber, biće deo festivala zahvaljujući grupi umetnika zajedničke sklonosti ka neobičajenom i nesvakidašnjem. Didžej i vizuel Happy Trash žurka u Podgradu donosi istinsku diskogroznici. Happy Trash Production je umetnička trupa osnovana 2003, i čine je mnogobrojni novosadani umetnici koji u radu koriste različite jezike kao izražajna sredstva – fotografije, instalacije, audio-vizuelne radove i performanse.

Aaaa festival

Ljubitelji ekstremnih i tzv. zelenih sportova imaju svoje omiljeno mesto u Podgradu, gde će Aaaa festival imati svoj punkt za neke od manje poznatih adrenalinских disciplina – airsoft i planinski bord. Airsoft je puška sa patronama nalik na pešim topom, koje ovog puta nemaju boju, a puca se u fiksiranu metu. Planinski bord ili ATB je specijalna vrsta daske za vožnju prilagođena neravnim i ekstremnim planinskim terenima, koje uz određenu vožnju vožnje više nije tako teško savladati.

Fruškač

Udruženje građana Fruškač, kao partner u organizaciji Gradić festa, na svom punktu prezentovale razna uživanja u blagodetima Fruške gore, prvenstveno u vinu i raznim đakonijama iz domaće radinosti.

SVEĆANO OTVARANJE

POVORKA GRAĐANA
I UMETNIKA

Festival u petak, 1. septembra tradicionalno otvara svečana povorka građana i umetnika na čijem čelu će biti švačarski sastav limenih duvača *Bras bend Flac*. Okupljanje počinje u 19.30, a povorka kreće u 20 sati od *Trga slobode* do *Beogradskog kapuja* u Gradiću.

Bras bend Flac prirediće sa 30 učesnika jedinstveno, emotivno, ali i adrenalinsko iskustvo slušanja koračajućeg bleh sastava, te će prisutni moći da uživaju u alpskoj muzičkoj tradiciji dugoj osam decenija. Vizuelni deo povorce činiće pet zlatnih ptica napravljenih od balona koje predstavljaju simbol mira, i koje su prisutne na grbu *Petrovaradina*. Baloni, koji su često u kolektivnoj podstavi povezani sa animacijom i zabavom, u ovom slučaju postaju umetničke skulpture velikih dimenzija, koje će sama publiku nositi i pokretati tokom povorce. Autori skulptura su Nenad Đukić, Novosadani koji živi i radi u Francuskoj, i Sean Rooney iz Kanade, jedan od poznatijih svetskih *Balloon* umetnika koji će na festivalu nastupiti i kao muzičar, svirajući na svojim jedinstvenim instrumentima koje pravi od balona. Nakon povorce koja otvara Gradić fest, nastupiće Christopher Paul Stelling – autentičan američki trubadur koji putuje da svira i peva da putovao, sa više od 250 nastupom godišnje. Repertoar autorske folk muzike izvedi ekspresivnom pevačkom tehnikom i jedinstvenim *fingerpicking* stilom sviranja gitare uz pratnju tročlanog sastava violine, kontrabasa i perkusije. Paralelno sa povorcem, *Urbanii gerila ratnici iz podzemlja* (UGRIP) vodiće organizovanu šetnju podzemljem, a kolonu će pratiti iškusi vodiči, poznavaci podzemlja i mitova. Učesnici ove interaktivne predstave imaju priliku da uključe sva čula i upoznaju tunele kroz igru mirisa, sveća, svetla i tame, uz mnogobrojne legende.

IZBOR IZ STRANOG PROGRAMA

OD SAD PREKO EVROPE DO LIBANA

U stranoj selekciji muzičkog programa učestvovaće zanimljivi pojedinci i sastavi iz Sjedinjenih Američkih Država, Kanade, Nemačke, Austrije, Holandije, Švajcarske, Italije, Slovenije i Libana.

Love and revenge

Orijentalna poslastica ovogodišnjeg Gradić festa namenjena je prvenstveno onima koji nikada nisu posetili Bliski istok, a žarko žele da osete njegovu egzotiku boja, mirisa i pre svega – zvukova. U pitanju je muzička refleksija kulturnog identiteta, koja pomalo zaboravljenim starim arapskim filmovima i popularnim songovima daje novi život, adaptirajući ih na principima savremene muzičke produkcije i vizuelne estetike.

Renzo Ruggiero

Srednjovekovna muzika raznih evropskih naroda uz autorski pečat i veliko instrumentalno majstorstvo, odlika je nastupa Italijana sa boravištem u španskom Toledo. Sa njim stižu i dve poslastice za ljubitelje neobičnih, starih i retkih instrumenata – švedska nikelharpa iz 15. veka i persijski santur, nalik na nama poznatiji cimbalon. Na Gradić festu nastupiće u više navrata tokom svih tri dana.

The Trouble Notes

Berlinski ulični bend sa internacionalnim iskustvom i više od 400 koncerata u istoj tročlanoj postavi. Violina, gitara i perkusije uz muzički mix bez prave definicije, ali sa ogromnim umetničkim i zabavnim potencijalom, pripredice nevolje samo onim krajevima skepsičnim, nedovoljno opuštenim i nesvesnim da ispred sebe imaju pravi spektakl savremene akustične muzike.

IZBOR IZ DOMAĆEG PROGRAMA

OD REGEA I LATINO DŽEZA DO POPA I ROKA

Bitipatibi

Omamlijujuča erotizovana atmosfera uz dozu neizvesnosti i pritajene opasnosti, odlična je startna pozicija za ovaj *dram-pop* bend. *Šuogej ili spejs rok* drugi su termini za specifičan žanr spore, teške, gotovo ambijentalne rok muzike koja pleni jednostavnošću, dubinom i snagom tekstualne poruke, nešto nalik na *Stereolab* ili *Mazzy Star*.

Luke Black

Muzika kojom se brzinom svetlosti penje na domaćim, regionalnim i internacionalnim top-listama, (ne)tipična je *neo-pop* matrica u elektronskom rahu, sa zanimljivim tekstovima koji govoru o svetu i svakodnevici, okruženju, generacijskim bubama i, naravno – ljubavi.

Hornsman Coyote

Rege muzika i rasta ideologija odvukve su bliske ljubiteljima muzike i drugih srodnih stvari na ovim prostorima. Shodno tome i Hornsman Coyote je institucija kojoj posebno predstavljanje nije potrebno. Nemanja Kojić je jedan od najdoslednijih muzičara domaće scene, vrstan svirač na brojnim instrumentima, u sviraju se sastavima *Del Arno bend*, *Sunshine*, *Eyesburn*, *Soulcraft* i *Remedy*.

Mambo Stars

Živa institucija latino džesa sa brojnim poklonicima, kako u najširem auditorijumu, tako i među muzičarima. Ideja vodilja koja okuplja ovaj bend i njegove poklonike pre svega je dobra zabava, a muzička kritika tvrdi da su nastupi Mambo Starsa istinski rimejk srećnog života iz nekih ranijih vremena, poput zlatnih 1980-ih.

NATALI BELJANSKI POPOVIĆ:
VIZIONARSKI PODUHVAT

REČ DIREKTORKE

Od početka novog milenijuma, a zahvaljujući Festivalu uličnih svirača, i Novi Sad stoji na mapi redovnih evropskih godišnjih skupova ulične umetnosti, a posećuju ga svi najpoznatiji ulični svirači sveta. Na taj način, oni na ovo podneblje donose kulturu i duh svojih sredina, da bi ih razmenjivali sa odašljim ljubiteljima ulične umetnosti i drugim izvođačima. Festival poslednjih godina sebi zadaje još jedan zadatak – on skreće pažnju na samo *Podgrada Petrovaradinske tvrdave*, i započinje dijalog sa institucijama, udruženjima i sugrađanima o važnosti i budućnosti Gradić. S tim u vezi Festival uličnih svirača izradio je novu ideju, koncept, plan – *Gradić fest*. Ovome je za Danas govorila izvršna direktorka festivala, Natali Beljanski Popović.

Gradić fest radio se iz ideje da na jednom mestu okupimo naše prijatelje i saradnike iz oblasti muzike, filma, pozorišta i vizuelnih umetnosti, i u nama omiljenom prostoru *Podgrada Petrovaradinske tvrdave* predstavimo lokalnu i regionalnu scenu. Tačka u kojoj smo se susreli je uverenje da zajedno lako možemo da pokrećemo promene i menjamo stvarnost koja nas okružuje. Samo činjenica da smo se udržali oko jednog laka cilja, a to je revitalizacija Gradića, je značajna, i rekla bih čak i da predstavljam jedan pravilan vizionarski poduhvat – kaže ona na početku razgovora.

■ Koliko se napredovalo u napravljima da probudite Gradić, i koji su to problemi i planovi bitni u budućem periodu Podgrada? Šta bi izmena Gradića značila za titulu Evropske prestonice kulture koju je poneo Novi Sad?

– Vizija o Podgredu kao uzbudljivom umetničkom i turističkom kvartu i prirodnim nastavku pešačke zone Novog Sada postaje stvarnost tokom tri dana festivala, i to je početak revitalizacije te sredine, koja je desetinama godina bila tačka Novosadana. To znači da smo i tokom kreiranja novog koncepta, ali i tokom promocije i realizacije festivala, uvek prostor stavljam u fokus, iznad samog festivala i njegovog programa. Naš prošlogodišnji slogan bio je – *Budimo Gradić*. Ove godine pod istom idejom, ali u preširoj sastavu, nastavljamo misiju.

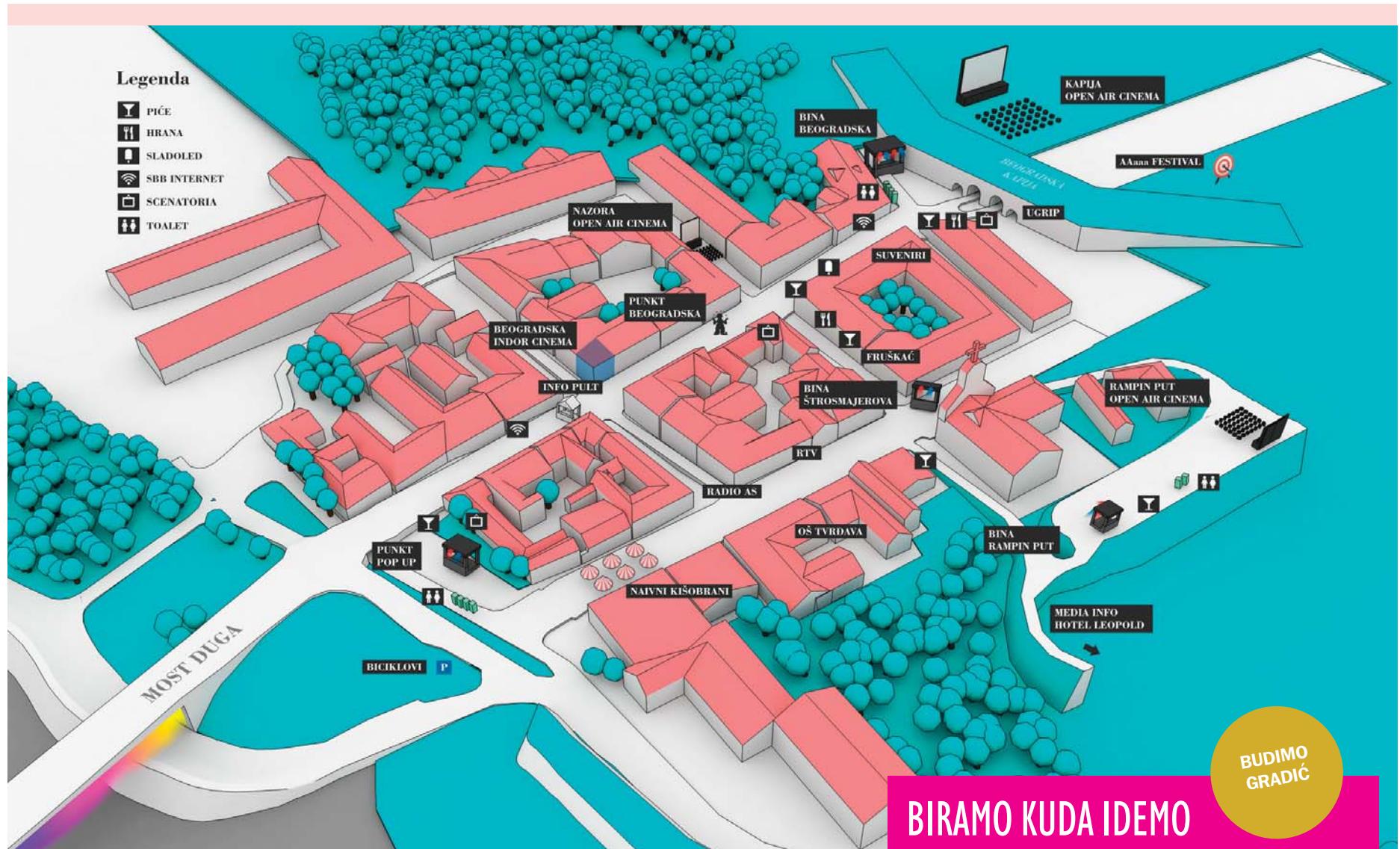
■ Uloga ovog festivala je i postavljanje određenih kulturnih obrazaca koji su izuzetno važni za gradnju identiteta Novog Sada. Koji su to obrazci koje Gradić fest nosi?

– U kontekstu današnjeg trenutka i stvarnosti koja nas okružuje, čini mi se da su previdzene one stvari koje su uvek bile u fokusu, ali su svakako jedan od identiteta Novog Sada, ali bilo da dobro da imaju i aktivni karakter, tačnije misiju u cilju poboljšanja urbane zajednice u kojoj se dešavaju. Festival uličnih svirača prošle godine potputno se prilagodio novom prostoru – Podgratu Petrovaradinske tvrdave, i to sa idejom da bude samo oruđe za revitalizaciju te sredine, koja je desetinama godina bila tačka Novosadana. To znači da smo i tokom kreiranja novog koncepta, ali i tokom promocije i realizacije festivala, uvek prijatan prostor. Cilj je da se stvari prijatan prostor koji će posetiocima omogućiti da se susretnu sa arhitekturom i istorijom mesta u kom se nalaze.

■ Podgrada ima nesporan potencijal za reanimaciju. S tim u vezi na festivalu će biti održana i konferencija u saradnji sa udruženjem građana „Suburbium“?

– Zatvaranje saobraćajne javne vozila je preduslov za revitalizaciju ove sredine i njen kontinuirani napredak, pa i za održivost izgleda i stanja fasada koje će biti rekonstruisane u narednih godinu dana. Mislim da nam je sviđa jasno da bez točne odluke koja će zaistiti biti od ogromne važnosti za Grad, ne možemo očekivati ozbiljnije promene u toj sredini. Ako očekujemo da tokom 2021. veliki broj turista nemaju novu gravitaciju ka Tvrđavi, Gradić treba spremno da ih dočeka, tj. da ih dočekaju njegova arhitektura, istorija, mitovi, legende, simboli, stanovnici... Kako bi se započeo dijalog na ovu temu, u sklopu festivala održaće se konferencija upravo o pitanjima saobraćaja u Podgradu.

vali bili svojevrsne smotre kulture. Načelost, vreme u kojem živimo vribra nestabilnošću, a ideja zajedništva, koja je bila osnov na kom je građen društveni život u vremenima stare Jugoslavije, čini mi se da je danas gotovo skroz zamrla. Festiva-

BUDIMO GRADIĆ

BIRAMO KUDA IDEMO

Ako ljudi svojim kretanjem stvaraju prostore; ako postojimo uvek u određenom, konkretnom mestu čiji se prostor osmišljava među nama i transformiše u vremenu, onda logično podizemo pogled i biramo kuda idemo i u kakvom ambijentu želimo biti – kreativni tim Festivala uličnih svirača

Nakon 15 godina postojanja *Festivala uličnih svirača*, organizatori su prošle godine odlučili da pokrenu i iniciraju kandidovanje *Podgrađa Petrovaradinske tvrđave* za ono što mu i priliči – da bude prirođan produžetak centra Novog Sada. Festival se od tada održava na novoj lokaciji, i time se još više približava elementarnim ciljevima ove manifestacije – oplemenjivanje ulica i uopšte gradskih prostora koji nose vredno graditeljsko nasleđe, decentralizacija kulturne ponude, kao i specifični kulturni doprinos lokalnoj zajednici. Izmeštanjem na novu lokaciju, Festival pruža priliku umetnicima, posetiocima, lokalnom stanovništvu i gradu uopšte, da aktivno učestvuje u kreiranju nove umetničke i urbane sredine.

Podgrađe Petrovaradinske tvrđave, iliti *Gradić*, decenijama ostaje skriven, iako prethodi Novom Sadu i njegovo je ishodište. Netaknuto svedočanstvo vremena u kojem je nastao, ovaj svojevrstan grad-muzej samo je prolaz za *Tvrđavu* ili prolaz ka jugu. Suočeni sa problemom da Novosađani kroz *Gradić* prolaze samo da bi stigli do *Tvrđave*, ekipa *Festivala uličnih svirača* smatra da bi se to moglo u potpunosti promeniti. *Podgrađe* bi moglo biti ureden barokni gradić na Dunavu, sa duhom i ambijentom koji još uvek čuva, neguje i oslikava vreme kada je nastao – rani 18. vek. Ušuškane, gusto zbijene kućice sređenih fasada i uske ulice sa krupnom kaldrmom, prelepa crkva podno monumentalnih zidina i čuvena *Beogradskap kapija*, sami po sebi podstiču na kreativnost i avanturu. Pored crkve Sv. Jura koja je izgrađena 1701. u baroknom stilu, u *Gradiću* nalazimo i kuću u kojoj je rođen ban Josip Jelačić, a u čijem je podrumu danas dobro poznata konoba. Jedan od najveličanstvenijih objekata u *Podgrađu* je *Beogradskap kapija*, zdanje sagrađeno 1753. u klasicističkom stilu, koje povezuje bastion *Sv. Ignacija* sa bastionom *Sv. Ernesta*. Iznad ovalnog prolaza kapije nalazi se grb Novog Sada. Vredna pažnje je i barutana *Josif* koja je smeštena u *Vodenom gradu* (*Vaserštat*) *Petrovaradinske tvrđave*, koja je 1991. proglašena za nepokretno kulturno dobro, tačnije za prostorno kulturno-istorijsku celinu od velikog značaja. *Festival uličnih svirača* ima namjeru da podstakne mišljenje o *Gradiću* kao mestu spone, koja bi mogla biti nadahnute kulturne produkcije i veza prošlog i budućeg Novog Sada, i poručuje – **Želimo Gradić koji je prirođan nastavak jezgra Novog Sada na drugoj obali ili obrnuto, centar Novog Sada koji je sa druge strane Dunava.**

Mi gradimo grad, jer mi ovde živimo.
Budimo Gradić!

BOJANA KARAVIDIĆ: BUĐENJE ZABORAVLJENOG GRADA

Prvi koji se u decenijama posle Drugog svetskog rata odlučio da predstavi osmišljeni program u *Donjem gradu Petrovaradinske tvrđave – Gradiću*, ambijentalnoj celini iz 18. veka, jeste *Festival uličnih svirača*. To je u našem okruženju ravno događaju, kao kad je čovek kročio na Mesec. Jer, *Gradić* je neotkiven za sve osim njegovih oko hiljadu stanovnika koji se svakodnevno suočavaju sa nepostojecom infrastrukturom neophodnom svakom naselju. A reč je o baštini, biseru koji bi poželela svaka država. Doživljavam *Festival uličnih svirača* kao princa koji je probudio *Zaboravljeni grad – Podgrađe Petrovaradinske tvrđave*, našu *Trnovu Ružicu* o kojoj je pisao Laslo Vegel u eseju objavljenom u knjizi *Zaboravljeni grad – Podgrađe Petrovaradinske tvrđave*. To što Festival proširuje listu saradnika pozdravljam. U vremenu deoba, svako zajedništvo obećava. Ipak, potrebno je voditi računa o osnovnom okviru, kako se sadržaj oživljavanja ove kulturno istorijske baštine ne bi pretvorio u cirkuski. Nadam se da se to neće dogoditi!

Autorka je novinarka, stanovnica Gradića

DANIJELA VUKOV RUS: PODGRAĐE – PRIRODNO STANIŠTE ZA UMETNOST

Publika *Festivala uličnih svirača* i *Cinema City* pokazala se kao publika koja razume i podržava umetnost, a *Gradić* predstavlja prirodno stanište za to. Saradnja između već postojećih organizacija i festivala šalje važnu poruku i neguje jednu lepu ideju o očuvanju kulturne baštine i kulture uopšte. *Podgrađe Petrovaradinske tvrđave*, jedan od najlepših ali i najzapuštenijih delova grada, nesumnjivo treba da postane kvart u kom će se negovati kultura, umetnost i stvaralaštvo. Kako zbog istorijskog značaja tako i zbog svoje lokacije i već postojeće lepote baroknog ambijenta, *Gradić* zaslужuje veću pažnju i negu u svom očuvanju, jer zasigurno može da postane najšarmantniji, ali i turistički relevantan deo Novog Sada kojim bi jednog dana svi mogli da se ponosimo.

Autorka je menadžerka festivala *Cinema City*

PODGRAĐE ZASLUŽUJE BOLJI TRETMAN

Tek poznavanje i razumevanje *Gradića* može obezbediti podršku njegovoj smislenoj obnovi i dugoročno rešavanje problema sa kojima se bori. U idealnoj viziji budućnosti *Podgrađa*, vidimo informativni centar u kom posetnici mogu da se informišu o *Petrovaradinskoj tvrđavi*. Kako je Novi Sad delimično nastao zbog same *Tvrđave*, smatramo da je *Podgrađe Petrovaradina* jedan od najznačajnijih delova grada, i da kao arhitektonsko-istorijska celina zaslужuje veću pažnju i bolji tretman, poput sličnih urbanih celina u drugim evropskim gradovima. Infrastrukturni i drugi problemi – saobraćaj, nedostatak javnog toaleta i infrastrukture za odlaganje smeća, nedostatak urbanog mobilijara i, konačno, loše stanje pojedinih objekata i njihova polunapuštenost, jesu ozbiljni i veliki izazovi, ali su istovremeno rešivi ukoliko postoji volja i strategija. Svaka pozitivna promena u *Gradiću* sigurno ima širi značaj za Novi Sad, a EPK je velika šansa koja omogućava strateški pristup u rešavanju kompleksnih izazova i dugoročno unapređivanje gradskih celina.

Udruženje Scenatoria